

PREVENTISTA POŽÁRNÍ OCHRANY

Studijní materiály

Mgr. Daniela Petřeková

Vydáno okresní odbornou radou prevence SH ČMS České Budějovice

Obsah

Základní právní předpisy.....	3
Hoření, požár	6
Hasicí přístroje	8
Povinnosti fyzických osob na úseku požární ochrany	11
Přestupky.....	17
Rozdělení činností podle požárního nebezpečí	20
Odborná způsobilost v požární ochraně	24
Školení a odborná příprava.....	26
Dokumentace požární ochrany	27
Základní požadavky na stavbu	34
Únikové cesty.....	36
Spalinová cesta	37
Svařování.....	42
Zdroje	45

Základní právní předpisy

V České republice jsou vydávány právní předpisy o různé právní síle. Právní síla je zde znázorněna v pyramidě (viz. obrázek), kde právní předpisy o nižší právní síle musí být v souladu s právními předpisy vyšší právní síly. Nejvyšší právní sílu v České republice má Ústavní zákon č. 1/1993 Sb. (dále jen „Ústava ČR“), poté usnesení č. 2/1993 Sb., které je označované jako Listina základních práv a svobod.

V rámci požární ochrany je legislativa opřena především o zákon o požární ochraně. Tento zákon prošel od jeho vydání již 20 změnami, které upravily a rozšířily jednotlivé problematiky řešené v zákoně. Poslední úpravy se dotkly především výkonu státního požárního dozoru, určily kategorizace staveb z hlediska požární bezpečnosti a požadavky na vybavení některých staveb elektrickou požární signalizací či zařízením autonomní detekce a signalizace.

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Zákon vymezuje základní kritéria pro rozdělení činností dle požárního nebezpečí, stanovuje povinnosti ministerstev a jiných správních úřadů, právnických, podnikajících fyzických a fyzických osob (občanů), postavení a působnost orgánů státní správy a samosprávy na úseku požární ochrany. Zákon vymezuje přestupky a pokuty za porušení tohoto zákona.

Zákon dále určuje orgány státního požárního dozoru a jejich činnost, rozdělení staveb do kategorií 0, I, II, III z hlediska požární bezpečnosti a činnosti jednotek požární ochrany.

Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

Vyhláška rozšiřuje a upřesňuje pojmy, povinnosti a činnosti, které jsou uvedeny v zákoně o požární ochraně. Definuje věcné prostředky požární ochrany a požárně bezpečnostní zařízení společně s požadavky na jejich montáž, provoz a kontroly.

Dále se zaměřuje na dokumentaci požární ochrany. Stanovuje obsah jednotlivých dokumentů požární ochrany, jejich zpracování a vedení, také určuje bezpečnostní vzdálenosti volných skladů sena a slámy od vybraných druhů objektů, lesů a komunikací (např. od lese je stanovena bezpečnostní vzdálenost 100 m).

Vyhláška č. 460/2021 Sb., o kategorizaci staveb z hlediska požární bezpečnosti a ochrany obyvatelstva

Vyhláška stanovuje charakteristiky a kritéria, která jsou potřebná k zařazení stavby do příslušné kategorie z hlediska požární bezpečnosti a ochrany obyvatelstva. Do jednotlivých kategorií se stavby zařazují dle výšky stavby, zastavěné plochy, počtu podlaží, třídy využití, přítomnosti nebezpečných látek a dalších.

Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany

Vyhláška definuje pojem plošné pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany. Určuje způsob zřizování jednotek, jejich vnitřní organizaci a minimální vybavení jednotek požární technikou a věcnými prostředky požární ochrany společně s požadavky na barevné označení vozidel, lodí a letadel. Jsou zde vypsány podmínky akceschopnosti jednotek požární ochrany, odborné přípravy a zásady velení a činnosti hasičů při požáru.

Vyhláška č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty

Vyhláška stanovuje lhůty čištění, kontrol spalinové cesty pro jednotlivé spotřebiče a podmínky, kdy musí být provedena revize spalinové cesty. Také udává, kdo může tyto činnosti vykonávat s podmínkou předání zpráv o této vykonané činnosti. Vzory zpráv jsou obsažené v příloze této vyhlášky.

Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb

Tato vyhláška je základním pilířem pro navrhování, provádění a užívání staveb z hlediska požární ochrany. Rozebírá problematiku jednotlivých druhů staveb, odkazuje se u nich na konkrétní české technické normy. Tím ukládá povinnost použít konkrétní normy při zpracování požárně bezpečnostního řešení stavby. Zákon o požární ochraně poté umožňuje použít jiný postup, který bude mít stejný či lepší výsledek z hlediska požární ochrany.

Zákon č. 320/2015 Sb., o hasičském záchranném sboru

Zákon vymezuje postavení a úkoly hasičského záchranného sboru (dále jen HZS), jeho strukturu, základní povinnosti příslušníků a zaměstnanců, symboly HZS a další.

Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému

Zákon definuje integrovaný záchranný systém a jeho složky, stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na mimořádné události a při záchranných a likvidačních pracích a při ochraně obyvatelstva před a po dobu vyhlášení krizového stavu.

Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení (krizový zákon)

Zákon stanovuje působnost a pravomoc státních orgánů a orgánů územních samosprávných celků, práva a povinnosti právnických a fyzických osob při přípravě na krizové situace a jejich řešení, vyjma těch, které souvisejí se zajištěním obrany České republiky, a při ochraně kritické infrastruktury.

Hoření, požár

Pojmy z vyhlášky o požární prevenci ^[1]:

- **Požár** = každé nežádoucí hoření, při kterém došlo k usmrcení nebo zranění osob nebo zvířat, ke škodám na materiálních hodnotách nebo životním prostředí a nežádoucí hoření, při kterém byly osoby, zvířata, materiální hodnoty nebo životní prostředí bezprostředně ohroženy.
- **Hořlavá látka** = látka v tuhém, kapalném nebo plynném stavu, která je za předvídatelných podmínek schopna hořet nebo při své látkové nebo fázové změně vytvářet produkty schopné hořet.

Další důležité pojmy ^[2]:

- **Iničiační zdroj (zdroj zapálení)** = dodává energii potřebnou pro přípravu hořlavé látky a aktivizaci hořlavého souboru (např. plamen, jiskry, žhavá tělesa).
- **Oxidační činidla** = látky nebo směsi látek, které dodávají hořlavému souboru kyslík potřebný pro průběh reakce hoření (kromě vzdušného kyslíku může být oxidační prostředek i např. chlor nebo fluor).
- **Hořlavý soubor** = oxidační prostředek + hořlavá látka.
- **Oheň** = lidmi řízené hoření, ohraničené určitým prostorem.
- **Hoření** = oxidačně-redukční reakce, při které hořlavá látka reaguje vysokou rychlostí s oxidačním činidlem za vývoje tepla, světla a kouřových zplodin => **exotermní reakce**.

K tomu, aby došlo k hoření, je zapotřebí přítomnosti ^[2]:

1. *hořlavé látky,*
2. *oxidačního činidla*
3. *iničiačního zdroje s dostatečným množstvím energie a vysokou teplotou.*

Tyto podmínky označujeme jako **podmínky hoření**, přitom podmínkou nutnou je pouze přítomnost **hořlavé látky**, neboť některé hořlaviny obsahují dostatek kyslíku již díky svému

chemickému složení (např. trinitrotoulen, kyselina pikrová nebo nitroglycerin) a jiné jsou samovznětlivé (např. bílý fosfor).^[2]

Podle druhu hořlavé látky rozlišuje norma ČSN EN 2 **třídy požárů**:

Třída A: Požáry pevných látek zejména organického původu, jejichž hoření je obvykle provázeno žhnutím (dřevo, papír, sláma, uhlí, guma, plast apod.)

Třída B: Požáry kapalin nebo látek přecházejících do kapalného skupenství (benzín, nafta, oleje, alkoholy, barvy apod.)

Třída C: Požáry plynů (propan-butan, zemní plyn, vodík apod.)

Třída D: Požáry kovů (hořčík, hliník, zinek, draslík apod.)

Třída F: Požáry jedlých tuků a olejů (řepkový olej, slunečnicový olej apod.)

Seznam zdrojů:

[1] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

[2] Ing. Miloš Holopírek (2003); SPECIÁLNÍ CHEMIE V POŽÁRNÍ OCHRANĚ A HASEBNÍ LÁTKY Učební texty; MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR; ISBN 80-86640-15-9

[3] ČSN EN 2 - Třídy požárů

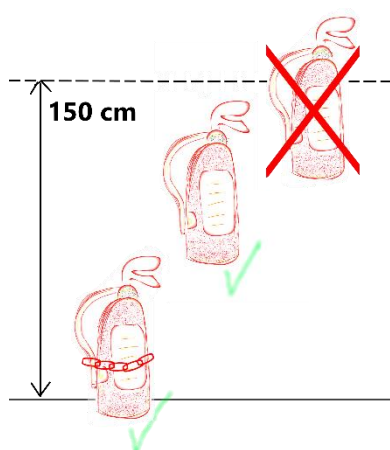
Hasicí přístroje

Vyhláška o požární prevenci označuje hasicí přístroje za jeden druh věcných prostředků požární ochrany. Rozdělují se na **přenosné, pojízdné a přívěsné hasicí přístroje**.

Množství, druh a způsob vybavení prostor hasicími přístroji vyplývá z **požárně bezpečnostního řešení stavby**. Druh a typ hasicího přístroje se přiřazuje dle hořlavého materiálu, daného provozu, charakteru požáru tak, aby bylo vyloučeno hašení hasicím přístrojem s nevhodnou hasební látkou.

Umístění hasicích přístrojů

Hasicí přístroje musí být vždy umístěny tak, aby v případě požáru bylo umožněno jejich **rychlé a snadné použití**. Musí být **viditelné a volně přístupné**. Pokud tento požadavek nelze splnit např. dispozičním rozdělením objektu, mohou být umístěny hasicí přístroje i do skrytých prostor. Jestliže je hasicí přístroj ve skrytých prostorách a v případě, kdy je ve stavbě ztížena orientace osob (rozsáhlé, nepřehledné či skryté prostory),

musí být na viditelném místě umístěna **značka hasicího přístroje**.^[1]

Přenosné hasicí přístroje se umísťují na svislé stavební konstrukci a případně, pokud jsou k tomu konstrukčně přizpůsobeny, na vodorovné stavební konstrukci. **Rukojeť hasicího přístroje umístěného na svislé stavební konstrukci musí být nejvýše 1,5 m nad podlahou**. Hasicí přístroje umístěné na podlaze nebo na jiné vodorovné stavební konstrukci **musí být vhodným způsobem zajištěny proti pádu**. V dopravních prostředcích a na strojích se umísťují tak,

aby nemohly ohrozit bezpečnost osob.^[1]

Provozeroschopnost a kontroly hasicího přístroje

Provozeroschopnost hasicího přístroje se prokazuje:^[1]

- dokladem o jeho kontrole,
- kontrolním štítkem,
- plombou spouštěcí armatury.

Kontrola hasicího přístroje se provádí:^[1]

- po každém jeho použití,
- vznikne-li pochybnost o jeho provozuschopnosti (např. při mechanickém poškození),

- nejméně jednou za rok, pokud průvodní dokumentace výrobce, ověřená projektová dokumentace nebo posouzení požárního nebezpečí nestanoví lhůtu kratší.

První kontrola provozuschopnosti hasicího přístroje musí být provedena nejdéle jeden rok před jeho instalací.

Periodická zkouška (povrchová prohlídka, kontrola značení, prohlídka vnitřku nádoby, zkouška pevnosti a těsnosti nádoby, zkouška těsnosti spouštěcí armatury nebo ventilu a zkouška pojistného ventilu) se vykonává u hasicích přístrojů:

- **vodních a pěnových jednou za 3 roky,**
- **ostatních jednou za 5 let.**

Při kontrole, údržbě a opravách hasicího přístroje je možno nahradit jednotlivé díly, součásti, náplně a příslušenství jen komponenty odpovídajícími technickým podmínkám výrobce.

Osoba, která provedla kontrolu, údržbu nebo opravu, opatří hasicí přístroj **plombou spouštěcí armatury** a trvale čitelným **kontrolním štítkem** tak, aby byl viditelný při pohledu na instalovaný hasicí přístroj, nevylučuje-li to konstrukční provedení hasicího přístroje. Kontrolní štítek nesmí zasahovat do typového štítku a překrývat výrobní číslo hasicího přístroje.

Kontrolní štítek obsahuje:

- měsíc a rok provedení úkonu
- termín příští kontroly nebo příští periodické zkoušky
- údaje, podle nichž lze identifikovat osobu, která úkon provedla:
 - jméno a příjmení této osoby, příp. u podnikatele údaj o firmě, jménu nebo názvu, sídle nebo místu podnikání, identifikačním čísle a u osoby zapsané v obchodním rejstříku nebo jiné evidenci též údaj o tomto zápisu, u zaměstnance obdobné údaje týkající se jeho zaměstnavatele.

Hasicí přístroj musí být **vyřazen z používání**, jestliže:

- je vadný a nelze předepsaným způsobem opravit,
- u něj nelze bezpečně zjistit výrobní číslo a rok výroby,
- je starší 20 let, s výjimkou hasicího přístroje CO₂, který se vyřazuje z používání, je-li starší 40 let.

Ten, kdo vyřadil hasicí přístroj z používání, vystaví jeho vlastníku nebo uživateli doklad s uvedením důvodu vyřazení.

Rodinný dům (postavený od 1. 7. 2008) musí být dle vyhlášky č. 23/2008 Sb. vybaven alespoň jedním přenosným hasicím přístrojem s hasicí schopností alespoň 34A.

Seznam zdrojů:

[1] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

[2] Nařízení vlády č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů

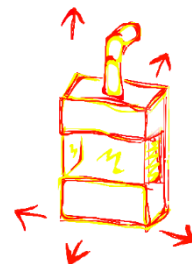
[3] Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb

Povinnosti fyzických osob na úseku požární ochrany

Fyzická osoba je povinna dle zákona o požární ochraně ^[1] a vyhlášky o požární prevenci ^[2]:

a) počínat si tak, aby nedocházelo ke vzniku požáru, zejména při používání tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů, při skladování a používání hořlavých nebo požárně nebezpečných látek, manipulaci s nimi nebo s otevřeným ohněm či jiným zdrojem zapálení,

- Dodržování **bezpečných vzdáleností** hořlavých materiálů od spotřebičů dle zkoušek, ČSN 06 1008 ^[3] nebo vyhl. č. 23/2008 Sb. (např. bezpečná vzdálenost spotřebičů na pevná paliva je ve směru hlavního sálání 500 mm) ^[4]

- Provádění **čištění, kontroly a revize spalinové cesty** dle vyhlášky č. 34/2016 Sb. ^[5]

- Skladování hořlavých kapalin je omezeno **pro jednotlivé a řadové garáže** na jedno stání pro **osobní automobily na 40 litrů pohonných hmot a 20 litrů oleje** a **pro nákladní automobily na 80 litrů pohonných hmot a 20 litrů oleje** na stání v nerozbitných přenosných obalech

- Skladování pohonných hmot je **zakázáno** v hromadných garážích, ve společných a ve sklepních prostorách bytových domů nebo ubytovacích zařízení s výjimkou hořlavých kapalin potřebných k vytápění bytových domů či ubytovacích zařízení v maximálním množství 40 litrů v nerozbitných přenosných obalech pro jeden tepelný spotřebič

- **Nevychladlý popel** se musí ukládat do **nehořlavých uzavíratelných nádob**

- V **půdních prostorech** se hořlavé látky umísťují ve vzdálenosti **nejméně 1 m** od **vnějšího povrchu komínového tělesa**

- Pevná paliva ukládáme **odděleně** od jiných hořlavých látek

- Při skladování látek, které mají sklon k samovznícení se **sleduje, zda nedochází k samovznícení** (např. uhlí, seno)

- Hořlavé kapaliny, hořlavé a hoření podporující plyny se skladují pouze v prostorech a obalech k tomu určených

➔ Nádoby s hořlavými nebo hoření podporujícími plyny se umísťují na **snadno přístupných a dostatečně větraných a proti nežádoucím vlivům chráněných místech**. Tyto nádoby nelze nikdy ukládat v prostorách pod úroveň okolního terénu, ve světlících, v garážích, kotelnách, místnostech určených ke spaní, ve společných prostorách bytových domů a ubytovacích zařízení

b) **zajistit přístup** k rozvodným zařízením elektrické energie a k uzavěrům plynu, vody a topení,

c) **plnit příkazy a dodržovat zákazy** týkající se požární ochrany na označených místech,

➔ např. nekouřit u čerpacích stanic pohonných hmot označených příslušnou značkou se zákazem kouření (kouření je možné pouze v prostorách, ve kterých to není zakázáno)

d) **obstarat požárně bezpečnostní zařízení a věcné prostředky požární ochrany** v rozsahu stanoveném zákonem,

➔ novostavby rodinného domu musí být vybaveny od roku 2008 alespoň jedním hasicím přístrojem s hasicí schopností min. 34A a zařízením autonomní detekce a signalizace ^[4]

➔ v bytovém domě projektovaném od roku 2008 musí být v každém bytě alespoň jedno zařízení autonomní detekce a signalizace ^[4]

➔ zařízení sociálních služeb musí být v části stavby, v níž je služba poskytována, vybaveno elektrickou požární signalizací, je-li ubytovací kapacita tohoto zařízení nad 50 osob, nebo zařízením autonomní detekce a signalizace, pokud není vybaveno EPS ^[1]

e) **zajistit přístup** k požárně bezpečnostním zařízením a věcným prostředkům požární ochrany za účelem jejich **včasného použití** a dále **udržovat** tato zařízení a věcné prostředky v **provozuschopném stavu**; uvedené povinnosti se vztahují na osoby, které mají uvedená zařízení a věcné prostředky ve vlastnictví či užívání,

➔ požárně bezpečnostní zařízení jsou např. elektrická požární signalizace, zařízení pro odvod kouře a tepla, zařízení dálkového přenosu, požární klapky, stabilní a polostabilní hasicí zařízení

➔ věcný prostředek požární ochrany je např. hasicí přístroj

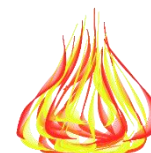
f) **vytvářet v prostorách ve svém vlastnictví nebo užívání podmínky pro rychlé zdolání požáru a pro záchranné práce**,

➔ zejména stavebně technické provedení pro rychlé zdolávání požáru, záchranu osob, zvířat, majetku a provádění záchranných prací

g) **umožnit** orgánu státního požárního dozoru provedení potřebných úkonů při **zjišťování příčiny vzniku požáru** a v odůvodněných případech mu **bezúplatně poskytnout výrobky nebo vzorky** k provedení požárně technické expertízy ke zjištění příčiny vzniku požáru,

➔ výsledkem požárně technické expertízy je odborné stanovisko nebo znalecký posudek, které obsahují například základní údaje o požáru, výsledky laboratorních zkoušek a vliv na šíření požáru

h) **oznamovat** bez odkladu územně příslušnému hasičskému záchrannému sboru **každý požár** vzniklý při činnostech, které vykonává, nebo v prostorách, které vlastní nebo užívá,

i) **dodržovat podmínky nebo návody** vztahující se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností,

➔ **dodržování průvodní dokumentace výrobce** – v případě, že není k dispozici, postupuje se dle dokumentace výrobku (spotřebiče) technicky a funkčně srovnatelného

j) **umožnit výkon státního požárního dozoru a ve stanovené lhůtě splnit jím uložená opatření,**

k) **udržovat zdroje vody pro hašení požárů** v takovém stavu, aby bylo umožněno **použití požární techniky a čerpání vody pro hašení požárů**, pokud je jejich vlastník či uživatel,

l) **zabezpečit v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru**, pokud je vlastník nebo uživatel lesů, opatření pro včasné zjištění požáru v souvislých lesních porostech o celkové výměře vyšší než 50 hektarů a proti jeho rozšíření pomocí **hlídkové činnosti** s potřebným množstvím sil a prostředků požární ochrany, pokud tak neučiní Ministerstvo zemědělství,

m) **označovat a udržovat** v takovém stavu **nástupní plochu pro požární techniku**, pokud je vlastník či uživatel, aby bylo umožněno použití požární techniky, **poskytnout osobní pomoc** dle zákona o požární ochraně,

➔ provést nutná opatření pro záchranu ohrožených osob,

➔ **uhasit požár, jestliže je to možné, nebo provést nutná opatření k zamezení jeho šíření,**

➔ **ohlásit neodkladně na určeném místě zjištěný požár nebo zabezpečit jeho ohlášení,**

➔ poskytnout **osobní pomoc** jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce,

n) poskytnout **věcnou pomoc** na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce.

➔ poskytnutí dopravních prostředků, zdrojů vody, spojových zařízení a jiných věcí potřebných ke zdolání požáru

Ten, kdo je povinen vykonávat dohled nad osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání, je povinen dbát, aby tyto osoby svým jednáním nezpůsobili požár. ^[1]

Povinnost poskytovat osobní či věcnou pomoc se nevztahuje pouze na: ^[1]

a) útvary a vojáky ozbrojených sil České republiky, útvary a příslušníky Policie České republiky, Generální inspekce bezpečnostních sborů, Bezpečnostní informační služby a Vězeňské služby, **jestliže by poskytnutím pomoci byl vážně ohrožen důležitý zájem služby,**

b) právnické osoby a podnikající fyzické osoby v oblasti veřejné hromadné dopravy, energetiky a spojů a jejich zaměstnance, **jestliže by poskytnutí pomoci mohlo mít za následek závažnou poruchu provozu u těchto právnických osob a podnikajících fyzických osob, nebo jiný závažný následek,**

c) právnické osoby a podnikající fyzické osoby v oblasti zdravotnictví a jejich zaměstnance, **jestliže by poskytnutím pomoci bylo vážně ohroženo plnění úkolů podle zákona o zdravotních službách** ^[6].

Fyzická osoba není povinna poskytnout osobní či věcnou pomoc, jestliže jí v tom brání důležitá okolnost nebo jestliže by tím vystavila vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké.

Fyzická osoba nesmí: ^[1]

a) vědomě bezdůvodně **přivolat jednotku požární ochrany** nebo **zneužít tísňovou komunikaci,**

112, 150

b) **provádět práce, které mohou vést ke vzniku požáru,** pokud nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací,

➔ např. fyzická osoba nesmí svářet, pokud nevlastní svářečský průkaz

c) **poškozovat, zneužívat nebo jiným způsobem znemožňovat použití hasicích přístrojů nebo jiných věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení,**

d) **omezit nebo znemožnit použití označených nástupních ploch pro požární techniku,**

e) **používat barevné označení vozidel, lodí a letadel jednotek požární ochrany,**

f) **provádět vypalování porostů.**

Náhrada ušlého výdělku při osobní pomoci ^[1]

Poskytne-li fyzická osoba, která podniká nebo je samostatně výdělečně činná, **osobní pomoc** jednotce požární ochrany na výzvu velitele zásahu, velitele jednotky požární ochrany nebo obce, náleží jí **náhrada ušlého výdělku v prokázané výši**. O náhradě rozhoduje a tuto poskytuje hasičský záchranný sbor kraje, v jehož územním obvodu požár vznikl. **Náhradu je nutno uplatnit do tří měsíců, nejpozději však do dvou let ode dne vzniku nároku**, jinak tento nárok zanikne.

Náhrada výdajů při věcné pomoci ^[1]

Jestliže jsou s poskytnutím **věcné pomoci spojeny výdaje**, patří tomu, kdo je poskytl, náhrada výdajů. Právo na náhradu výdajů může oprávněný uplatnit **do tří měsíců ode dne, kdy je zjistil, nejpozději do dvou let od jejich vzniku**; jinak toto právo zanikne. Právo na náhradu výdajů se **uplatňuje u hasičského záchranného sboru kraje, v jehož územním obvodu požár vznikl**. Hasičský záchranný sbor kraje o náhradě výdajů rozhoduje a tuto náhradu poskytuje.

Vstup na nemovitosti ^[1]

Vlastník (správce, uživatel) nemovitosti je **povinen umožnit vstup na nemovitost** k provedení opatření nutných ke zdoání požáru nebo k zamezení jeho šíření, popřípadě k provedení jiných záchranných prací. O potřebě a rozsahu těchto opatření rozhoduje velitel zásahu.

➔ vyklidit nebo strpět vyklizení pozemku

➔ odstranit nebo strpět odstranění staveb, jejich částí nebo porostů

Je-li to nezbytně nutné **pro účely cvičení jednotky požární ochrany**, vlastník (správce, uživatel) nemovitosti je **povinen umožnit vstup na nemovitost**; o tomto vstupu musí být hasičským záchranným sborem kraje nebo obcí, které cvičení jednotky požární ochrany organizují, předem uvědoměn, a to nejméně 24 hodiny před zahájením cvičení. Přitom se musí dbát, aby cvičením jednotky požární ochrany bylo co nejméně rušeno užívání nemovitosti a aby nevznikly škody, kterým lze zabránit.

Nesouhlasí-li vlastník (správce, uživatel) nemovitosti se vstupem na nemovitost pro účely cvičení jednotky požární ochrany, **rozhodne hasičský záchranný sbor kraje nebo obec**, které cvičení jednotky požární ochrany organizují, o tom, **zda vstup na nemovitost je pro cvičení této jednotky nutný**. To neplatí, jde-li o obydlí, kam lze vstupovat jen s předchozím souhlasem vlastníka nebo uživatele.

Každý je povinen počínat si tak, aby nezavdal příčinu ke vzniku požáru, neohrozil život a zdraví osob, zvířata a majetek; při zdolávání požárů, živelních pohrom a jiných mimořádných událostí je povinen poskytovat přiměřenou osobní pomoc, nevystaví-li tím vážnému nebezpečí nebo ohrožení sebe nebo osoby blízké anebo nebrání-li mu v tom důležitá okolnost, a potřebnou věcnou pomoc. ^[1]

Seznam zdrojů:

[1] Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

[2] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

[3] ČSN 06 1008 – Požární bezpečnost tepelných zařízení

[4] Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb

[5] Vyhláška č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalínové cesty

[6] Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)

Přestupky

Přestupek je společensky škodlivý protiprávní čin, který je v zákoně za přestupek výslovně označen a který vykazuje znaky stanovené zákonem ^[1], nejde-li o trestný čin.

K odpovědnosti fyzické osoby za přestupek se vyžaduje zavinění. Postačuje zavinění z nedbalosti, nestanoví-li zákon výslovně, že je třeba úmyslného zavinění. Za přestupek není odpovědný ten, kdo pro duševní poruchu v době jeho spáchání nemohl rozpoznat protiprávnost svého jednání nebo své jednání ovládat; odpovědnosti se však nezbavuje ten, kdo se do stavu nepřičetnosti přivedl, byť i z nedbalosti, užitím návykové látky (alkohol, omamné látky, psychotropní látky apod.). Za přestupek je odpovědná fyzická osoba, která v době spáchání přestupku dovršila patnáctého roku svého věku. ^[1]

Přestupky dle zákona o požární ochraně ^[2] a možné maximální pokuty za tyto přestupky, které ukládá hasičský záchranný sbor kraje:

10 000 Kč

- ➔ porušení příkazů nebo zákazů týkajících se požární ochrany na označených místech
- ➔ neumožnění vstupu na nemovitost při cvičení jednotky požární ochrany, ačkoliv je k tomu povinen podle rozhodnutí hasičského záchranného sboru kraje nebo obce
- ➔ neuposlechnutí nařízení velitele zásahu nebo velitele jednotky požární ochrany
- ➔ porušení zásad bezpečného provozu tepelných, elektrických, plynových a jiných spotřebičů a komínů
- ➔ provozování spalínové cesty v rozporu se zákonem o požární ochraně

20 000 Kč

- ➔ neobstarání nebo neudržování v provozuschopném stavu věcných prostředků požární ochrany nebo požárně bezpečnostních zařízení, poškození, zneužití nebo jiným způsobem znemožnění použití věcných prostředků požární ochrany nebo požárně bezpečnostních zařízení
- ➔ vědomé bezdůvodné přivolání jednotky požární ochrany nebo zneužití tísňové komunikace
- ➔ nedodržení podmínek nebo návodů vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností
- ➔ neumožnění výkonu státního požárního dozoru nebo ve stanovené lhůtě nesplnění opatření uložených orgánem státního požárního dozoru

- ➔ neposkytnutí osobní nebo věcné pomoci v souvislosti se zdoláváním požáru, ačkoli je k tomu povinen
- ➔ neumožnění orgánu státního požárního dozoru provedení potřebných úkonů ke zjišťování příčiny vzniku požáru nebo bezúplatné neposkytnutí výrobků nebo vzorků k provedení požárně technické expertizy
- ➔ nedodržení předpisů o používání, skladování a manipulaci s hořlavými nebo požárně nebezpečnými látkami nebo nesprávným skladováním materiálu znemožnění přístupu k rozvodným zařízením elektrické energie a uzávěrům plynu, vody a topení
- ➔ nedodržení zásad požární bezpečnosti při používání otevřeného ohně nebo jiného zdroje zapálení

25 000 Kč

- ➔ nevytváření v prostorách ve svém vlastnictví nebo užívání podmínky pro rychlé zdolávání požáru a pro provádění záchranných prací nebo neumožnění jednotce požární ochrany vstup na nemovitost při zdolávání požáru nebo provádění záchranných prací anebo jiné ztížení provedení opatření nutných ke zdolávání požáru nebo při provádění záchranných prací
- ➔ porušení rozhodnutí o vyloučení věci z užívání nebo rozhodnutí o zákazu činnosti anebo rozhodnutí o zastavení provozu
- ➔ provádění práce, které mohou vést ke vzniku požáru, ačkoli nemá odbornou způsobilost požadovanou pro výkon takových prací zvláštními právními předpisy
- ➔ zanedbání z hlediska požární ochrany dohledu nad osobami, které nemohou posoudit následky svého jednání
- ➔ způsobení požáru svým jednáním, nejde-li o trestný čin
- ➔ vypalování porostů
- ➔ neoznámení bezodkladně místně příslušnému hasičskému záchrannému sboru kraje požáru v objektech a jiných místech, které vlastní nebo užívá
- ➔ omezení nebo znemožnění použití označených nástupních ploch pro požární techniku
- ➔ používání neoprávněného barevného označení vozidel, lodí a letadel jednotek požární ochrany
- ➔ neudržování zdrojů vody pro hašení požárů v takovém stavu, aby bylo umožněné použití požární techniky k hašení požáru, neplnění povinnosti k ochraně lesů před požáry podle § 7 odst. 2 nebo neplnění povinnosti vlastníka podle § 2 odst. 2 dle zákona o požární ochraně

Seznam zdrojů:

[1] Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich

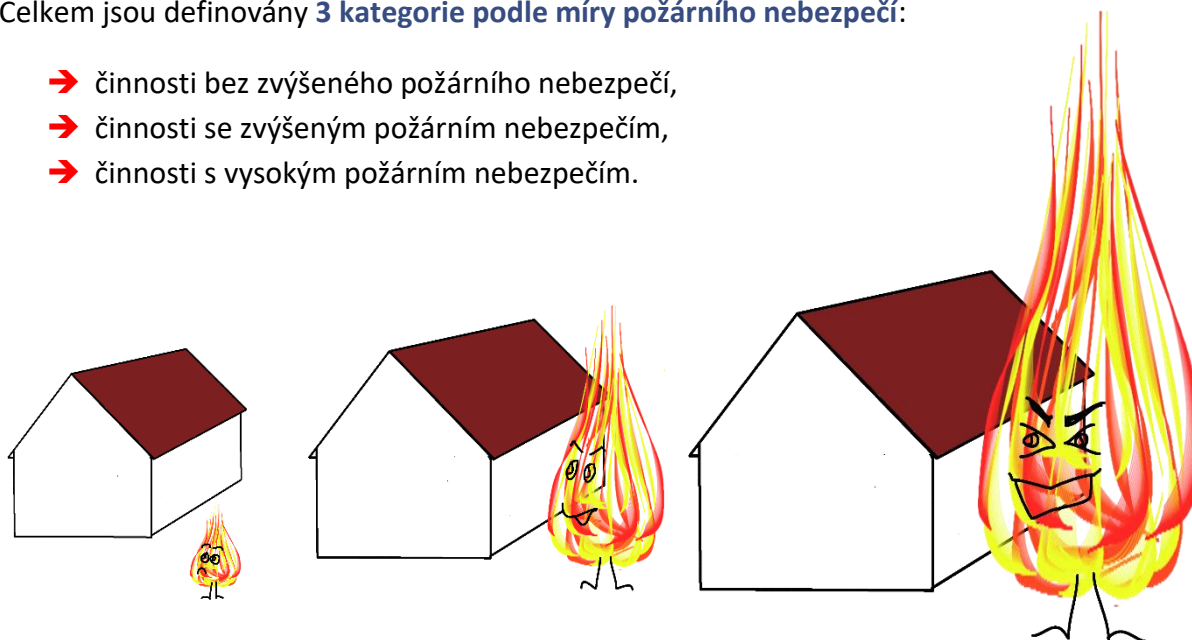
[2] Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

Rozdělení činností podle požárního nebezpečí

Zákon o požární ochraně ^[1] stanovuje kritéria, podle kterých se jednotlivé činnosti právnických a podnikajících fyzických osob zařazují do příslušné kategorie. Vyhláška o požární prevenci ^[2] tyto kritéria konkretizuje.

Celkem jsou definovány **3 kategorie podle míry požárního nebezpečí**:

- ➔ činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí,
- ➔ činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím,
- ➔ činnosti s vysokým požárním nebezpečím.

Právnické a podnikající fyzické osoby se začlení do příslušné kategorie dle zákona o požární ochraně. Vyjde-li najevo, že se **začlenila nesprávně** (např. při komplexní kontrole^[2]), začlení ji **orgán státního požárního dozoru** do příslušné kategorie.

Čím větší požární nebezpečí u posuzované činnosti, tím více povinností má právnická či podnikající fyzická osoba na úseku požární ochrany.

Činnost bez zvýšeného požárního nebezpečí ^[1]

= činnosti, které **nesplňují podmínky pro zařazení** do kategorie činností se zvýšeným nebo vysokým požárním nebezpečím.

Činnost se zvýšeným požárním nebezpečím ^[1, 2]

a) při nichž se vyskytují v jednom prostoru nebo požárním úseku nebezpečné chemické látky ^[3] a směsi (**oxidující, extrémně hořlavé, vysoce hořlavé, hořlavé...**), pokud celkové množství těchto látek a směsí přesahuje **1000 kg v pevném stavu** nebo **250 litrů v kapalném stavu**,

➔ např. spisy v archivu, knihovny, čerpací stanice

b) při nichž se vyskytují **hořlavé nebo hoření podporující plyny** v zásobnících, případně v nádobách (sudech, lahvích nebo kartuších), se součtem vnitřních objemů těchto nádob

převyšujícím 100 litrů umístěných v jednom prostoru nebo požárním úseku, a v případě nádob na **zkapalněné uhlovodíkové plyny**, s celkovým množstvím možných náplní **převyšujícím 60 kg** umístěných v jednom prostoru nebo požárním úseku,

- c) u kterých se při výrobě nebo manipulaci vyskytuje **hořlavý prach** nebo **páry** hořlavých kapalin v ovzduší nebo v zařízení v takové míře, že nelze vyloučit vznik **výbušné koncentrace** nebo se hořlavý prach usazuje v souvislé vrstvě **nejméně 1 mm**,

→ např. mlýn, truhlárny

- d) ve **výrobních provozech**, ve kterých se na pracovištích s **nejméně třemi zaměstnanci** vyskytuje **nahodilé požární zatížení 15 kg/m²** a vyšší,

→ **nahodilé požární zatížení** = pomyslné množství dřeva (kg) na jednotce plochy (m²), které má stejnou výhřevnost jako všechny hořlavé látky, které se vyskytují za normálního provozu nebo užívání v posuzovaném prostoru nebo požárním úseku (např. hořlavé zařizovací předměty, technologická zařízení, náplně, zpracovávané nebo skladované hořlavé látky) a zároveň se nezapočítává hmotnost a výhřevnost pevně zabudovaných stavebních hmot a konstrukcí ^[2]

- e) v **prostorách**, ve kterých se vyskytuje **nahodilé požární zatížení 120 kg/m²** a vyšší,

→ např. archiv, sklad pneumatik, sklad pyrotechniky

- f) při nichž se **používá otevřený oheň** nebo jiné zdroje zapálení v **bezprostřední přítomnosti hořlavých látek** v pevném, kapalném nebo plynném stavu, kromě lokálních spotřebičů a zdrojů tepla určených k vytápění, vaření a ohřevu vody,

→ např. svařování v autoservise

- g) v **budovách o 7 a více nadzemních podlažích** nebo o **výšce větší než 22,5 m**, kromě bytových domů,

- h) ve **stavbách pro shromažďování** většího počtu osob, ve **stavbách pro obchod**, ve stavbách **ubytovacích zařízení** a ve **stavbách**, které jsou na základě kolaudačního rozhodnutí určeny **pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace**,

→ stavba pro shromažďování většího počtu osob = stavba s prostorem určeným pro shromáždění nejméně 200 osob, v němž na jednu osobu připadá půdorysná plocha menší než 4 m² (kino, divadlo, tribuna)

→ stavba pro obchod = stavba, která obsahuje celkovou prodejní **plochu větší než 2000 m²**

→ stavba pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace = stavba nebo její část určená k užívání **osobami s těžkou vadou nosného nebo pohybového ústrojí, s těžkým sluchovým postižením, s těžkým zrakovým**

postižením nebo s těžkou nebo hlubokou mentální retardací, těhotnými ženami nebo osobami doprovázejícími dítě do tří let věku, nebo osobami, které mají významně sníženou pohyblivost nebo orientaci v souvislosti s poskytováním zdravotní péče,

→ stavba ubytovacího zařízení = stavba nebo její část, kde je fyzickým osobám poskytováno přechodné ubytování s **ubytovací kapacitou více než 20 lůžek**.

i) **v podzemních prostorách určených pro poskytování služeb nebo obchod s nahodilým požárním zatížením 15 kg/m² a vyšším, ve kterých se může současně vyskytovat 7 a více osob,**

j) **u kterých nejsou běžné podmínky pro zásah.**

→ v **dispozičně složitých a nepřehledných objektech**, v nichž hrozí, zejména vzhledem k předpokladu silného zakouření, ztráta orientace osob (např. podzemní hromadné garáže, tunely nad 350 m délky, podzemní systémy hromadné dopravy osob)

→ v prostorách a zařízeních, kde by vstup nebo činnost jednotky požární ochrany **bez upozornění na zvláštní nebezpečí nebo postup hašení znamenal ohrožení zdraví a životů hasičů** (např. výroba, skladování nebo prodej výbušin, pyrotechnických výrobků, hořlavých nebo hoření podporujících plynů, výskyt radioaktivních látek nebo biologicky nebezpečného materiálu, rozvodny elektrického proudu, kabelové kanály a mosty, energocentra s náhradními zdroji a vnitřní elektrické stanice osazené olejem chlazenými transformátory o celkovém výkonu 1 MVA a vyšším)

→ za podmínek, při nichž se vyskytují vybrané **nebezpečné chemické látky a přípravky v množství stejném nebo větším**, než je množství uvedené v příloze č. 1 zákona o prevenci závažných havárií^[4]

→ v objektech a zařízeních **provozů chemické výroby** uvedených v příloze č. 2 vyhlášky o požární prevenci^[2]

→ v objektech a zařízeních **administrativních, školských a zdravotnických provozů**^[2] o 7 a více nadzemních podlažích, nebo o 4 a více nadzemních podlažích, pokud tyto objekty nemají zřízeny chráněné únikové cesty

→ ve **stavbách pro osoby se sníženou schopností pohybu a orientace**, ve stavbách **ubytovacích zařízení** o 7 a více nadzemních podlažích nebo o 4 a více nadzemních podlažích, pokud tyto objekty nemají zřízeny chráněné únikové cesty

→ ve **stavbách pro shromažďování většího počtu osob** a ve **stavbách pro obchod**^[2]

Činnost s vysokým požárním nebezpečím ^[1]

a) při nichž se vyskytují v jednom prostoru nebo požárním úseku nebezpečné chemické látky ^[3] a směsi (**oxidující, extrémně hořlavé, vysoce hořlavé, hořlavé...**), pokud celkové množství těchto látek a směsí **přesahuje 5000 tun**,

b) při nichž se **vyrábějí nebo plní do zásobníků, cisteren nebo nádob hořlavé kapaliny nebo hořlavé plyny** anebo hoření podporující plyny s **roční produkcí 5 000 tun a vyšší**,

c) v provozech, ve kterých se **přečerpáváním a zvyšováním tlaku v potrubí o vnitřním průměru 0,8 m** a větším zabezpečuje **přeprava kapalných nebo plyných chemických látek** (extrémně hořlavé, vysoce hořlavé a hořlavé...),

d) v budovách o **15 a více nadzemních podlažích** nebo o výšce **větší než 45 m**,

e) v **podzemních prostorách** s nahodilým požárním zatížením **15 kg/m² a vyšším**, ve kterých se může současně vyskytovat **více než 200 osob**.

Seznam zdrojů:

[1] Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

[2] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

[3] Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)

[4] Zákon o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)

Odborná způsobilost v požární ochraně

Plnění některých povinností právnických a podnikajících fyzických osob mohou pouze osoby s konkrétní odbornou způsobilostí v požární ochraně. Zákon o požární ochraně definuje 3 odbornosti v požární ochraně: ^[1]

- ➔ Odborně způsobilá osoba
- ➔ Technik požární ochrany
- ➔ Preventista požární ochrany

Odborně způsobilou osobou jsou: ^[1]

- a) **znalci a znalecké ústavy** v základním oboru požární ochrany zapsaní v seznamu znalců a znaleckých ústavů vedených krajskými soudy,
- b) fyzické osoby, které jsou **absolventy škol požární ochrany** nebo absolventy vysokoškolského studia, jehož součástí je ověřovací program pro odbornou způsobilost na úseku požární ochrany schválený ministerstvem,
- c) fyzické osoby, které složily **zkoušku odborné způsobilosti** před komisí ustavenou ministerstvem,
- d) **příslušníci Hasičského záchranného sboru České republiky** vykonávající funkce stanovené prováděcím předpisem k zákonu o hasičském záchranném sboru.

Odborná způsobilost k výkonu funkce **technika požární ochrany** se získává složením **zkoušky odborné způsobilosti** před komisí ustavenou ministerstvem.

Preventista požární ochrany vykonává činnost na základě absolvování **odborné přípravy**.

Zkouška odborné způsobilosti je popsána vyhláškou o požární prevenci a skládá se ze 2 částí: ^[2]

- ➔ písemný test (obsahuje 50 otázek) – musí být splněn minimálně na 90 %, aby mohl pokračovat
- ➔ ústní přezkoušení (obsahuje 3 otázky z tematických okruhů) – musí odpovědět správně a mohou být kladeny i doplňující otázky
- ➔ pokud je uchazeč klasifikován jako „prospěl“ z písemného testu i ústního přezkoušení je klasifikován celkově ze zkoušky jako „prospěl“

Komise Ministerstva vnitra, před kterou je zkouška vykonávána se ustavuje z příslušníků Hasičského záchranného sboru České republiky, popřípadě z dalších odborníků z oblasti požární ochrany. Komise má lichý počet členů, nejméně 3, přičemž 1 z jejích členů, vykonává funkci předsedy. (Za Ministerstvo vnitra plní úkoly na úseku požární ochrany Generální ředitelství Hasičského záchranného sboru České republiky.) ^[2]

Právníké a podnikající fyzické osoby mají dle zákona o požární ochraně ^[1] povinnost pravidelně kontrolovat prostřednictvím odborně způsobilé osoby, technika požární ochrany nebo preventisty požární ochrany dodržování předpisů o požární ochraně a neprodleně odstraňovat zjištěné závady. **Preventivní požární prohlídky** se provádějí v následujících lhůtách: ^[2]

a) v objektech a zařízeních, kde jsou provozovány **činnosti s vysokým požárním nebezpečím**, nejméně **jednou za 3 měsíce**,

b) v objektech a zařízeních, kde jsou provozovány **činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím**, nejméně **jednou za 6 měsíců**,

c) v objektech a zařízeních, kde jsou provozovány **činnosti bez zvýšeného požárního nebezpečí**, nejméně **jednou za rok**.

Lhůty preventivních požárních prohlídek mohou být zkráceny schváleným posouzením požárního nebezpečí nebo dokumentací požární ochrany zpracovanou na základě stanovení podmínek požární bezpečnosti. ^[2]

Seznam zdrojů:

[1] Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

[2] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

Školení a odporná příprava

Dle zákona o požární ochraně jsou právnické osoby^[1] a podnikající fyzické osoby provozující činnosti se zvýšeným nebo vysokým požárním nebezpečím povinny zabezpečit pravidelné školení zaměstnanců o požární ochraně a odbornou přípravu zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek, jakož i preventistů požární ochrany.

Povinnost školení zaměstnanců o požární ochraně se vztahuje na všechny fyzické osoby, které jsou v pracovním nebo jiném obdobném poměru k právnické osobě nebo podnikající fyzické osobě. Školení se provádí **zvláště pro vedoucí zaměstnance a zvláště pro ostatní zaměstnance.**^[1]

Kdo provádí školení či odbornou přípravu u jednotlivých kategorií podle požárního nebezpečí ^[1, 2]	Činnosti se zvýšeným požárním nebezpečím	Činnosti s vysokým požárním nebezpečím	Termín školení či odborné přípravy
Odborná příprava zaměstnanců zařazených do preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany	Odborně způsobilá osoba Technik požární ochrany	Odborně způsobilá osoba	při nástupu do funkce a 1x za rok
Školení vedoucích zaměstnanců	Odborně způsobilá osoba Technik požární ochrany	Odborně způsobilá osoba Technik požární ochrany	při nástupu do funkce a 1x za 3 roky
Školení ostatních zaměstnanců	Odborně způsobilá osoba Technik požární ochrany Preventista požární ochrany Proškolený vedoucí zaměstnanec	Odborně způsobilá osoba Technik požární ochrany Proškolený vedoucí zaměstnanec	při nástupu do funkce a 1x za 2 roky

Seznam zdrojů:

[1] Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

[2] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

Dokumentace požární ochrany

Právnícké osoby a podnikající fyzické osoby provozující **činnosti se zvýšeným a vysokým požárním nebezpečím** jsou povinny dle zákona o požární ochraně **zpracovávat** předepsanou dokumentaci požární ochrany, **plnit podmínky** požární bezpečnosti v ní stanovené a **udržovat ji v souladu se skutečným stavem**.^[1]

Vyhláška o požární prevenci stanovuje druhy, obsah a vedení dokumentace požární ochrany.

Dokumentace požární ochrany ^[2]	Činnost se zvýšeným požárním nebezpečím	Činnost se zvýšeným požárním nebezpečím, kde jsou složité podmínky pro zásah	Činnost s vysokým požárním nebezpečím
1. Dokumentace o začlenění do kategorie činností se zvýšeným požárním nebezpečím nebo s vysokým požárním nebezpečím	✓	✓	✓
2. Posouzení požárního nebezpečí			✓
3. Stanovení organizace zabezpečení požární ochrany	✓	✓	✓
4. Požární řád	✓	✓	✓
5. Požární poplachové směrnice	✓	✓	✓
6. Požární evakuační plán		✓	✓
7. Dokumentace zdolávání požárů		✓	✓
8. Řád ohlašovny požárů (*pokud je zřízena ohlašovna požárů)	✓	✓	✓
9. Tematický plán a časový rozvrh školení zaměstnanců a odborné přípravy preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany	✓	✓	✓
10. Dokumentace o provedeném školení	✓	✓	✓

zaměstnanců a odborné přípravě preventivních požárních hlídek a preventistů požární ochrany			
11. Požární kniha	✓	✓	✓
12. Dokumentace o činnosti a akceschopnosti jednotky požární ochrany, popřípadě požární hlídky (* pokud se zřizuje jednotka požární ochrany či požární hlídka)	✓	✓	✓

Není-li stanoveno jinak, zpracovává dokumentaci požární ochrany uvedenou v tabulce odborně způsobilá osoba nebo technik požární ochrany.

Součástí dokumentace požární ochrany je také další dokumentace obsahující podmínky požární bezpečnosti, zpracovávaná a schvalovaná, popřípadě vedená podle zvláštních předpisů: ^[2]

- ➔ **požárně bezpečnostní řešení**
- ➔ **bezpečnostní dokumentace** (bezpečnostní zpráva, bezpečnostní program, posouzení rizik závažné havárie a další dle zákona o prevenci závažné havárie)
- ➔ **bezpečnostní listy**
- ➔ **doklady prokazující dodržování technických podmínek a návodů** vztahujících se k požární bezpečnosti výrobků nebo činností (provozní kniha EPS)
- ➔ **rozhodnutí a stanoviska správních úřadů** týkající se požární bezpečnosti při provozovaných činnostech

Kontrola dokumentace požární ochrany uvedené v tabulce výše (1. – 9.), včetně záznamu o jejím výsledku, se provádí v rámci preventivních požárních prohlídek, a to **nejméně jednou za rok** nebo **po každém požáru** anebo po každé provedené **změně**, která měla vliv na její obsah.

Průvodní dokumentace a dokumentace požární ochrany se zpracovává, vede, popřípadě předkládá orgánu státního požárního dozoru ke schválení, kontrole nebo k posouzení v jazyce českém.

Dokumentace požární ochrany se ukládá takovým způsobem, aby byla **dostupná osobám zaměstnancům, jichž se týká, jakož i orgánům státního požárního dozoru**. Dokumentace požární ochrany musí být vedena, popřípadě její stejnopisy nebo kopie musí být uloženy takovým způsobem, aby v případě požáru bylo možno prokázat plnění povinností stanovených zákonem.

Požární řád ^[2]

Požární řád upravuje základní zásady zabezpečování požární ochrany na místech, kde se vykonávají činnosti se zvýšeným nebo s vysokým požárním nebezpečím. Musí být dobře viditelný a trvale přístupný pro všechny osoby vyskytující se v místě provozované činnosti.

Obsah požárního řádu:

- ➔ **stručný popis** vykonávané činnosti a charakteristiky požárního nebezpečí provozované činnosti,
- ➔ **požárně technické charakteristiky** (teplota vznícení, teplota vzplanutí, horní a dolní mez výbušnosti apod.), popřípadě technicko-bezpečnostní parametry látek potřebné ke stanovení preventivních opatření,
- ➔ **nejvýše přípustné množství nebezpečných látek**, které se mohou vyskytovat v místě provozované činnosti,
- ➔ **stanovení podmínek požární bezpečnosti** k zamezení vzniku a šíření požáru nebo výbuchu s následným požárem,
- ➔ **vymezení oprávnění a povinností osob** při zajišťování stanovených podmínek požární bezpečnosti, a to **pro zahájení, průběh, přerušování a ukončení činnosti**,
- ➔ **stanovení podmínek pro bezpečný pobyt a pohyb osob** a způsob zabezpečení volných únikových cest,
- ➔ jméno a příjmení odpovědného **vedoucího zaměstnance**,
- ➔ uvedení místa a rozsahu účinnosti, **datum zpracování, jméno a odborná způsobilost zpracovatele**, popřípadě osoby, která dokumentaci vede.

Přílohou požárního řádu jsou pokyny pro činnost preventivní požární hlídky a přehled o umístění výstražných a bezpečnostních značek, věcných prostředků požární ochrany a požárně bezpečnostních zařízení.

- ➔ určení prostor nebo činností, pro které je preventivní požární hlídka zřízena, jmenný seznam, stanovení úkolů jednotlivých zaměstnanců zařazených do preventivní požární hlídky a potřebného vybavení k provedení prvotního zásahu, popřípadě další skutečnosti

V odůvodněných případech (např. pro značný rozsah) nemusí být některé údaje z obsahu v požárním řádu uvedeny. V takovém případě se do požárního řádu uvede odkaz na druh dokumentace požární ochrany, do které jsou tyto údaje zpracovány.

Požární řád schvaluje statutární orgán právnické osoby nebo jím pověřený vedoucí zaměstnanec, podnikající fyzická osoba nebo její odpovědný zástupce **před zahájením činnosti**, k níž se dokumentace vztahuje.

Požární poplachové směrnice ^[2]

Požární poplachové směrnice **vymezují činnosti zaměstnanců**, popř. dalších osob **při vzniku požáru**. Musí být dobře viditelné a trvale přístupné pro všechny osoby, které se vyskytují v místě provozované činnosti.

Pokud tak stanoví dokumentace požární ochrany, prověřuje se účinnost opatření z požárních poplachových směrnic **nejméně jednou za rok formou cvičného požárního poplachu**, který se předem ohlašuje příslušnému operačnímu středisku hasičského záchranného sboru kraje. Cvičný požární poplach se vyhláší pro osoby v pracovním poměru nebo obdobném pracovním poměru k provozovateli dané činnosti.

Obsah požárních poplachových směrnic:

- ➔ **postup osoby, která zpozoruje požár, způsob a místo ohlášení požáru,**
- ➔ **způsob vyhlášení požárního poplachu** pro zaměstnance, popřípadě jednotku hasičského záchranného sboru podniku nebo jednotku sboru dobrovolných hasičů podniku,
- ➔ **postup osob při vyhlášení požárního poplachu** (evakuace, pomoc při zdolávání požáru),
- ➔ **telefonní číslo ohlašovny požárů,**
- ➔ **tísňová čísla** (hasičský záchranný sbor kraje 150, zdravotnická záchranná služba 155, policie České republiky 158, jednotné evropské číslo tísňového volání 112),
- ➔ **telefonní čísla pohotovostních a havarijních služeb** dodavatelů elektrické energie, plynu a vody.

Požární evakuační plán ^[2]

Požární evakuační plán upravuje **postup při evakuaci osob, zvířat a materiálu z objektů zasažených nebo ohrožených požárem**. Úplnost a správnost požárního evakuačního plánu se ověřuje **min. jednou za rok formou cvičného požárního poplachu**.

Obsah požárního evakuačního plánu:

- ➔ **určení osoby**, která bude organizovat evakuaci, a místo, ze kterého bude evakuace řízena,
- ➔ **určení osob a prostředků**, s jejichž pomocí bude evakuace prováděna,

- ➔ **určení cest a způsobu evakuace, místa, kde se evakuované osoby, popřípadě zvířata budou soustřeďovat**, a určení zaměstnance, který provede kontrolu počtu evakuovaných osob,
- ➔ způsob zajištění **první pomoci** postiženým osobám,
- ➔ **určení místa**, na kterém se bude **soustřeďovat evakuovaný materiál**, a určení způsobu jeho střežení,
- ➔ **grafické znázornění směru únikových cest v jednotlivých podlažích.**

Požární evakuační plán je uložen **u jednotky hasičského záchranného sboru podniku**. Není-li tato jednotka zřízena, je požární evakuační plán uložen na trvale dosažitelném místě. **Grafické znázornění směru únikových cest se umísťuje na dobře viditelném a trvale přístupném místě v jednotlivých podlažích objektů.** Ve stavbách ubytovacích zařízení se grafické znázornění směru únikových cest umísťuje také **uvnitř ubytovacích jednotek**, zpravidla u vstupu do únikových cest.

Dokumentace zdolávání požárů ^[2]

Dokumentaci zdolávání požárů tvoří **operativní plán zdolávání požárů** a **operativní karta zdolávání požáru**, které upravují **zásady rychlého a účinného zdolávání požárů a záchrany osob, zvířat a majetku** v objektech právnických osob a podnikajících fyzických osob.

Obsah operativního plánu zdolávání požárů:

- ➔ základní text, který obsahuje operativně taktickou studii, stanovení nejsložitější varianty požáru a výpočty pro stanovení sil a prostředků jednotek požární ochrany, popřípadě také stanovení požadavků na speciální hasební látky a postupy,
- ➔ vyjímatelná příloha určená pro jednotky požární ochrany při zdolávání požáru, která obsahuje
 - 1. textovou část s operativně taktickými údaji o objektu**, např. základní charakteristiky požární bezpečnosti staveb a technologií, technických zařízení včetně požárně bezpečnostních zařízení, přístupových komunikací, únikových a zásahových cest, určení zdrojů vody pro hašení požárů, popřípadě speciálních hasebních látek a doporučení pro postup jednotek požární ochrany,
 - 2. grafickou část s plánem objektu**, včetně umístění okolních objektů, zdrojů vody pro hašení požárů, příjezdových komunikací a nástupních ploch pro požární techniku.

Operativní karta zdolávání požárů je zjednodušenou formou operativního plánu a zpracovává se zpravidla v případech, kdy se složité podmínky pro zásah vyskytují v jednom stavebním objektu.

Dle zákona o požární ochraně ^[1] se dokumentace zdolávání požáru předkládá **ke schválení orgánu státního požárního dozoru**. V případě, že právnická nebo podnikající fyzická osoba začne vykonávat činnost bez schválené dokumentace zdolávání požáru, hrozí jí pokuta až do výše 10 000 000 Kč.

Posouzení požárního nebezpečí ^[1]

Tento dokument se zpracovává **pouze odborně způsobilou osobou pro činnosti s vysokým požárním nebezpečím**. Předkládá se ke **schválení orgánu státního požárního dozoru ve 2 vyhotoveních**. V případě, že právnická nebo podnikající fyzická osoba začne vykonávat činnost bez schváleného posouzení požárního nebezpečí, hrozí jí pokuta až do výše 10 000 000 Kč.

Obsah posouzení požárního nebezpečí:

- ➔ popis a posouzení rizik z hlediska možnosti vzniku a šíření požáru a ohrožení osob, zvířat a majetku
- ➔ zhodnocení možnosti provedení záchranných prací a účinné likvidace požáru, včetně popisu jeho možných následků
- ➔ systém řízení požární ochrany
- ➔ návrhy na opatření ke snížení rizika možnosti vzniku a šíření požáru a ohrožení osob, zvířat a majetku, návrhy na provedení záchranných prací a návrhy opatření k účinné likvidaci požáru, včetně stanovení lhůt k jejich plnění

Požární kniha ^[2]

Požární kniha slouží **k záznamům o všech důležitých skutečnostech týkajících se požární ochrany**.

- ➔ o provedených preventivních požárních prohlídkách
- ➔ o školení zaměstnanců a osob, odborné přípravě preventivních požárních hlídek, preventistů požární ochrany
- ➔ o vzniklých požárech
- ➔ o uskutečnění cvičného požárního poplachu
- ➔ o kontrole a údržbě požárně bezpečnostních zařízení

➔ o kontrole dokumentace požární ochrany atd.

Počet požárních knih a určení, pro který objekt nebo zařízení slouží, stanoví právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba.

Seznam zdrojů:

[1] Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně

[2] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)

Základní požadavky na stavbu

Stavba musí být umístěna a navržena tak, aby podle druhu splňovala technické podmínky požární ochrany na:

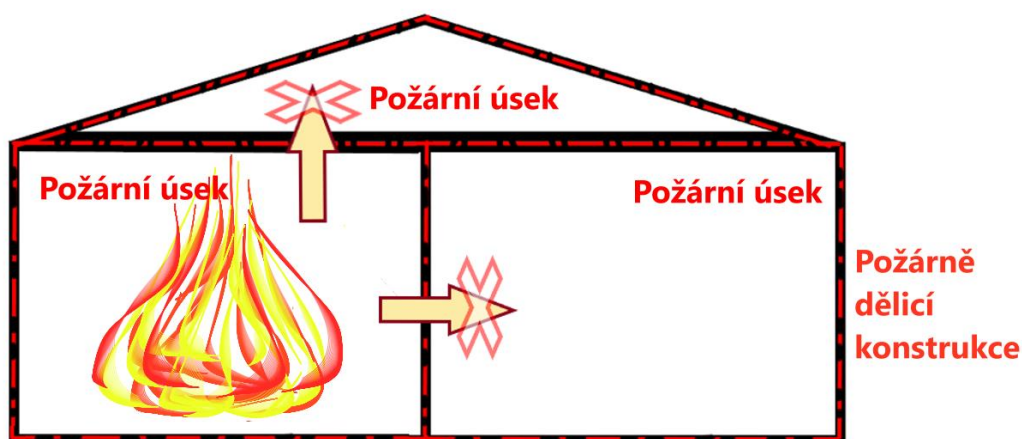
- ➔ odstupové vzdálenosti a požárně nebezpečný prostor,
- ➔ zdroje požární vody a jiného hasiva,
- ➔ vybavení stavby vyhrazeným požárně bezpečnostním zařízením,
- ➔ přístupové komunikace a nástupní plochy pro požární techniku,
- ➔ zabezpečení stavby či území jednotkami požární ochrany

stanovené v českých technických normách uvedených v příloze č. 1 vyhlášky č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb. ^[1]

Z hlediska požární bezpečnosti se při navrhování stavby objekty dělí do požárních úseků, za účelem bránění šíření požáru. **Požární úsek** je prostor stavebního objektu (místnost, skupina místností nebo objekt) ohraničený požárně dělicí konstrukcí, popř. požárně bezpečnostním zařízením. ^[2]

Požárně dělicí konstrukce je stavební konstrukce, bránící šíření požáru mimo požární úsek, schopná po stanovenou dobu odolávat účinkům vzniklého požáru. Na základě provedených zkoušek nebo početního určení jsou požární odolnosti zařazeny do této stupnice: 15, 30, 45, 60, 90, 120 a 180 minut. ^[2]

Příklad: REI 90 DP1 – R = stabilita, E = celistvost, I = izolace, min. 90 minut, druh konstrukce DP1 (např. železobetonová stěna)

Požární uzávěr otvoru je stavební konstrukce bránící šíření požáru otvory v požárně dělicích konstrukcích. Např. požární dveře s požadovanou požární odolností. Aby tyto dveře plnily svou funkci v případě požáru, tak musí být uzavřené. Pro zajištění tohoto požadavku se, kromě výjimek stanovených českými technickými normami, instaluje u požárních dveří

samozavírač, který dveře uzavře. Za nepřijatelné je zajištění požárních dveří klínkem nebo jiným předmětem, který zabrání uzavření dveří. [2]

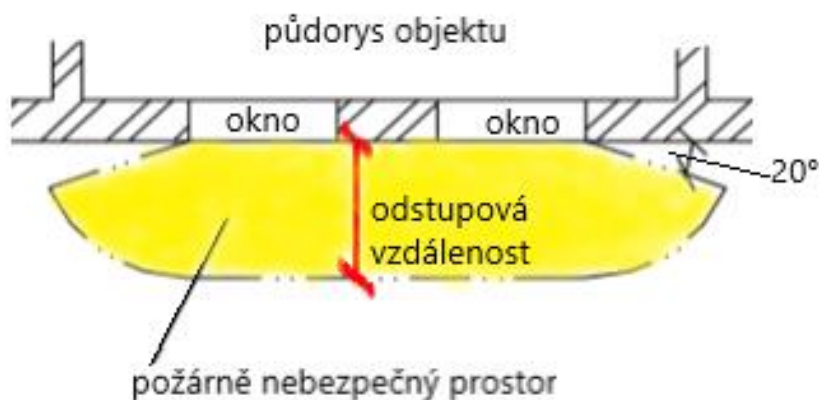
Pro jednotlivé požární úseky se určuje **požární riziko**, což je pravděpodobná intenzita případného požáru. U nevýrobních objektů je stanovena výpočtovým požárním zatížením a u výrobních objektů je stanovena ekvivalentní dobou trvání požáru.

Požární zatížení je pomyslné množství dřeva (kg) na jednotce plochy (m^2) jehož normová výhřevnost je stejná jako výhřevnost všech hořlavých látek nacházejících se na stejné posuzované ploše a vyjadřuje se v $\text{kg} \cdot \text{m}^{-2}$. Vypočte se jako součet nahodilého a stálého požárního zatížení.

U požárních úseků stavby musí být vymezen požárně nebezpečný prostor a stanovena odstupová vzdálenost. [1]

Požárně nebezpečný prostor je prostor kolem hořícího objektu, ve kterém je nebezpečí přenesení požáru sáláním tepla nebo padajícími hořícími částmi konstrukcí objektu. [2]

Odstupová vzdálenost je vzdálenost mezi vnějším povrchem obvodové stěny nebo střešního pláště posuzovaného stavebního objektu a hranicí požárně nebezpečného prostoru, postačující jednak k útlumu sálání tepla na hodnotu nižší než $18,5 \text{ kW} \cdot \text{m}^{-2}$, jednak k zabránění dopadu hořících částí konstrukcí objektu mimo požárně nebezpečný prostor. [2]

Seznam zdrojů:

[1] Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb

[2] ČSN 73 0802 – Požární bezpečnost staveb – Nevýrobní objekty (2020)

Únikové cesty

Únikové cesty jsou komunikace v objektu nebo na objektu umožňující bezpečnou evakuaci osob z objektu ohroženého požárem nebo z jeho části na volné prostranství, popř. přístup požárních jednotek do prostorů napadených požárem. ^[1]

- ➔ **Nechráněné únikové cesty**
- ➔ **Chráněné únikové cesty** (rozdělují se na typ A, typ B a typ C)
- ➔ **Částečně chráněné únikové cesty** (pouze u výrobních objektů) ^[2]

Typ chráněné únikové cesty ^[1]	Bezpečná doba pobytu osob	Minimální doba nouzového osvětlení	Maximální délka únikové cesty
Typ A	4 min.	15 min.	120 m
Typ B	15 min.	30 min.	Není určeno
Typ C	30 min.	45 min.	Není určeno

Na chráněné únikové cestě lze umístit předmět z hořlavé látky pouze za podmínek uvedených ve vyhlášce č. 23/2008 Sb. Jedná se například o hořlavý předmět ve tvaru „nástěnky“, který smí být umístěn v chráněné únikové cestě, pokud nepřesahuje velikost 1,3 m² při tloušťce 4 mm. Na chráněné únikové cestě se nesmí skladovat žádné předměty. ^[3]

Dveře na únikových cestách se musí **otevírat ve směru úniku**, s výjimkou dveří z místnosti nebo funkčně ucelené skupiny místností, u kterých úniková cesta začíná (např. dveře do bytu v bytovém domě se mohou otevírat proti směru úniku) a s výjimkou východových dveří na volné prostranství, do pasáží apod., pokud jimi neprochází více než 200 evakuovaných osob. ^[1]

Pokud se používá dveří pro únik v obou směrech, doporučuje se, aby směr otevírání byl ve směru úniku většího počtu unikajících osob. ^[1]

Seznam zdrojů:

[1] ČSN 73 0802 – Požární bezpečnost staveb – Nevýrobní objekty (2020)

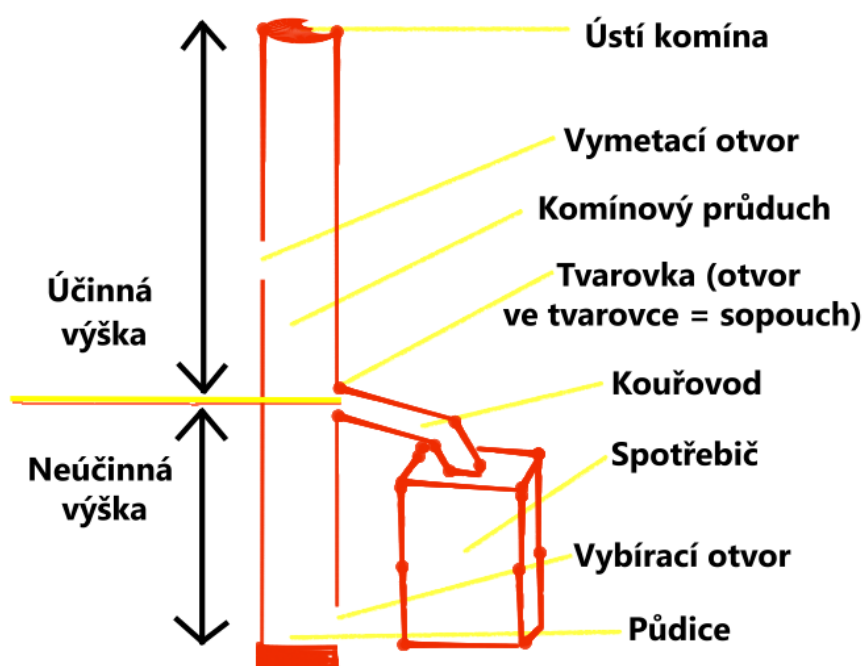
[2] ČSN 73 0804 – Požární bezpečnost staveb – Výrobní objekty

[3] Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb

Spalinová cesta

Spalinová cesta musí být provozována v souladu se zákonem č. 133/1985 Sb., o požární ochraně ^[1] a vyhláškou č. 34/2016 Sb., o čistění, kontrole a revizi spalinové cesty ^[2].

Spalinová cesta je **dutina určená k odvodu spalin do volného ovzduší (zpravidla se jedná o průduch kouřovodu, sopouch, průduch komínu ^[3])**. Za spalinovou cestu se nepovažuje odvod spalin z lokálních podokenních topidel o jmenovitém výkonu do 7 kW s vývodem přes fasádu. ^[1]

Základní pojmy: ^[3]

- ➔ **Komín** = jednovrstvá nebo vícevrstvá konstrukce s jedním nebo více průduchy
- ➔ **Komínový průduch** = dutina v komínové vložce (nebo dutina ohraničená stěnou komínového průduchu) určená k odvodu spalin do volného ovzduší
- ➔ **Komínový plášť** = vnější část konstrukce komína, která přichází do styku s přilehlým nebo vnějším okolím nebo se nachází pod vnějším obkladem či opláštěním
- ➔ **Ústí komína** = místo, ve kterém spaliny opouštějí komínový průduch, popř. průduch komínového nástavce a vstupují do volného ovzduší
- ➔ **Účinná výška komínového průduchu** = rozdíl výšek mezi osou sopouchu a ústím komína
- ➔ **Neúčinná výška komínového průduchu** = rozdíl výšek mezi osou sopouchu a půdicí komínového průduchu
- ➔ **Půdice** = nejnižší místo komínového průduchu

- ➔ **Sopouch** = konstrukční díl komína, do kterého je připojen kouřovod (zpravidla se jedná o otvor v komínové tvarovce, který slouží k propojení průduchu kouřovodu s průduchem komína)
- ➔ **Kouřovod** = konstrukční díl nebo díly určené pro spojení mezi spalínovým hrdlem spotřebiče paliv a sopouchem
- ➔ **Kouřovod s funkcí komína** = kouřovod osazený na spalínovém hrdle spotřebiče (se svislou osou) určený k přímému odvodu spalin do volného ovzduší nad střechu budovy
- ➔ **Vymetací otvor** = konstrukční díl komína pro spotřebiče na kapalná nebo pevná paliva, umožňující jejich vymetání a čištění z půdního prostoru nebo ze střechy
- ➔ **Vybírací otvor** = konstrukční díl komína, který slouží k vybírání pevných částí spalin z půdice komínového průduchu spotřebičů na pevná a kapalná paliva

Komínová dvířka otvorů, umístěných na místech veřejně přístupných (např. schodiště, chodby) mají být uzamykatelná nebo zajištěna uzamykatelnou závorou. ^[3]

- ➔ **Spotřebič paliv** = zařízení, ve kterém vznikají spaliny, které musí být odvedeny do volného ovzduší

Čištění a kontrola spalínové cesty

Čištění nebo kontrolu spalínové cesty provádí osoba, která je **držitelem živnostenského oprávnění v oboru kominictví** (tzv. „oprávněná osoba“). ^[1]

Výjimka: Čištění používané spalínové cesty sloužící pro odvod spalin od spotřebiče na pevná paliva o jmenovitém výkonu do 50 kW včetně nebo spalínové cesty sloužící pro odvod spalin od náhradních zdrojů elektrické energie (dieselagregáty) je možné **provádět svépomocí**. Čištění nebo kontrola spalínové cesty podle tohoto zákona u spalínové cesty pro spotřebiče na plynná paliva, kde odvod spalin je podle návodu nebo technických podmínek výrobce nedílnou součástí spotřebiče, se provádí podle návodu výrobce. ^[1]

Čištění spalínové cesty se provádí odstraněním pevných látek, usazenin a nečistot ze spalínové cesty a jejích komponentů a výběrem pevných částí spalin nahromaděných v půdici komínového průduchu a kondenzátů ze spalínové cesty. Nelze-li spalínovou cestu vyčistit uvedeným způsobem, lze provést čištění komínu odolného proti vyhoření sazí vypalováním. Vypalování komínu smí provádět pouze oprávněná osoba. ^[2]

Lhůty čištění a kontrol spalínové cesty ^[2]

Výkon připojeného spotřebiče paliv	Činnost	Druh paliva připojeného spotřebiče paliv				
		Pevné		Kapalné		Plynné
		Celoroční provoz	Sezónní provoz	Celoroční provoz	Sezónní provoz	
Do 50 kW včetně	Čištění spalínové cesty	3 x za rok	2 x za rok	2 x za rok	1 x za rok	1 x za rok
	Kontrola spalínové cesty	1 x za rok		1 x za rok		1 x za rok
Nad 50 kW	Čištění a kontrola spalínové cesty	2 x za rok		1 x za rok		1 x za rok

Sezónní provoz = provoz spalínové cesty po dobu nepřesahující v součtu 6 měsíců v kalendářním roce.

Spalínová cesta pro odvod spalin od spotřebiče na pevná paliva **sloužícího k přípravě pokrmů jako poskytované stravovací služby** se čistí a kontroluje nejméně jedenkrát za dva měsíce.

Ve **stavbě pro rodinnou rekreaci** se čištění provádí nejméně jedenkrát ročně a kontrola nejméně jedenkrát za dva roky.

Spalínová cesta pro odvod spalin od **kondenzačního spotřebiče na plynná paliva** se čistí a kontroluje nejméně jedenkrát za dva roky.

Při čištění a kontrolách jednou, dvakrát nebo třikrát ročně se tyto činnosti provádí v přiměřených časových odstupech, přičemž mezi jednotlivými čištěními a kontrolami prováděnými dvakrát nebo třikrát ročně nesmí uplynout doba kratší 3 měsíců.

U nepoužívaného komínu, od kterého je odpojen spotřebič paliv a komínový průduch, byl v sopouchu uzavřen a v ústí uzavřen a zabezpečen proti vnikání dešťových srážek, při zachování funkce větrání, se kontrola a čištění neprovádí. ^[2]

Sopouch, do kterého není připojen spotřebič musí být uzavřen ucpávkou a víkem z nehořlavého materiálu; u zděného komína může být sopouch zazděn. ^[3]

Krby s otevřeným ohništěm musí být připojené samostatným kouřovodem do samostatného komína. ^[3]

Revize spalínové cesty

Revizi spalínové cesty provádí **oprávněná osoba, která je současně revizním technikem spalínových cest.** ^[1]

Revize spalínové cesty ^[2]

- ➔ před uvedením nové spalínové cesty do provozu nebo po každé stavební úpravě komínu
- ➔ při změně druhu paliva připojeného spotřebiče paliv
- ➔ před připojením spotřebiče paliv do nepoužívané spalínové cesty
- ➔ před výměnou spotřebiče paliv s výjimkou výměny spotřebiče stejného druhu, typu, provedení a výkonu za podmínky, že způsobilost spalínové cesty je potvrzena zprávou o provedení čištění a kontroly spalínové cesty
- ➔ po komínovém požáru
- ➔ při vzniku trhlin u používané spalínové cesty, jakož i při důvodném podezření na výskyt trhlin u používané spalínové cesty

Postup při zjištění nedostatků

Pokud oprávněná osoba při čištění nebo kontrole spalínové cesty nebo revizní technik spalínových cest při revizi spalínové cesty zjistí nedostatek, který bezprostředně ohrožuje zdraví, život nebo majetek osob a který nelze odstranit na místě, neprodleně, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne zjištění nedostatku, oznámí tuto skutečnost písemně v případě nedostatku způsobeného nedodržením technických požadavků na stavbu příslušnému stavebnímu úřadu a v případě nedostatku týkajícího se nedodržení požadavků na požární bezpečnost příslušnému orgánu státního požárního dozoru. ^[1]

Zpráva o provedeném čištění nebo kontrole spalínové cesty a zpráva o revizi spalínové cesty

Oprávněná osoba předá objednateli služby neprodleně, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne provedení čištění nebo kontroly spalínové cesty, písemnou **zprávu o provedeném čištění nebo kontrole spalínové cesty**. Pokud právnická nebo podnikající fyzická osoba provede čištění spalínové cesty svépomocí, učiní o tom písemný záznam. ^[1]

Revizní technik spalínových cest předá objednateli neprodleně, nejpozději do 10 pracovních dnů ode dne provedení revize, písemnou **zprávu o revizi spalínové cesty**. ^[1]

Oprávněné osobě nebo reviznímu technikovi, který vykonává činnost v rozporu se zákonem o požární ochraně, uloží hasičský záchranný sbor kraje pokutu do výše 50 000 Kč. ^[1]

Vzor písemné zprávy o provedeném čištění nebo kontrole spalinové cesty a vzor písemné zprávy o revizi spalinové cesty jsou uvedeny v příloze vyhlášky č. 34/2016 Sb.

Vzor písemné zprávy o provedeném čištění a kontrole spalinové cesty	Vzor písemné zprávy o revizi spalinové cesty
Z P R Á V A o provedení čištění a kontroly spalinové cesty	Z P R Á V A o revizi spalinové cesty
Číslo zprávy: Datum vystavení zprávy: Datum provedení čištění a kontroly spalinové cesty:	Číslo zprávy: Datum vystavení zprávy: Datum provedení revize spalinové cesty:
<u>Údaje o oprávněné osobě:</u> Název, sídlo a IČ právnické, nebo podnikající fyzické osoby: Jméno a příjmení oprávněné osoby, nebo jejího zástupce, provádějící čištění a kontrolu spalinové cesty: Číslo živnostenského listu / číslo osvědčení revizního technika spalinových cest ^{*)}	<u>Údaje o revizním technikovi spalinových cest:</u> Název, sídlo a IČ právnické, nebo podnikající fyzické osoby: Jméno a příjmení revizního technika spalinových cest, který revizi spalinové cesty provedl: Číslo osvědčení revizního technika spalinových cest:
Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení objednatele: Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení vlastníka objektu: Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení fyzické osoby, u které bylo provedeno čištění a kontrola spalinové cesty: Adresa objektu, ve kterém bylo provedeno čištění a kontrola spalinové cesty:	Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení objednatele: Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení vlastníka objektu: Název, sídlo a IČ, případně jméno a příjmení fyzické osoby, u které byla provedena revize spalinové cesty: Adresa objektu, ve kterém byla provedena revize spalinové cesty:
Specifikace spalinové cesty, u které bylo provedeno čištění a kontrola, včetně druhu paliva a druhu, typu, provedení a výkonu připojeného spotřebiče paliv: Číslo zprávy o revizi spalinové cesty (je-li k dispozici):	Specifikace spalinové cesty, u které byla provedena revize včetně druhu paliva a druhu, typu, provedení a výkonu připojeného spotřebiče paliv: Určení výrobce komínových vložek, systémového komínu nebo komponentů pro individuální komín včetně IČ: Prohlášení o vlastnostech systémového komínu, komponentů individuálního komínu nebo komínových vložek:
Zjištěné nedostatky, které byly odstraněny na místě: Zjištěné nedostatky, které nebyly odstraněny na místě: Termín odstranění zjištěných nedostatků:	Zjištěné nedostatky, které byly odstraněny na místě: Zjištěné nedostatky, které nebyly odstraněny na místě: Termín odstranění zjištěných nedostatků:
Z Á V Ě R Spalinová cesta z hlediska bezpečného provozu VYHOVUJE VYHOVUJE PO ODSTRANĚNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEDOSTATKŮ NEVYHOVUJE ^{*)}	Z Á V Ě R Spalinová cesta z hlediska bezpečného a spolehlivého provozu VYHOVUJE VYHOVUJE PO ODSTRANĚNÍ ZJIŠTĚNÝCH NEDOSTATKŮ NEVYHOVUJE ^{*)}
Podpis a razítko oprávněné osoby	Podpis a razítko revizního technika spalinových cest
^{*)} Nehodící se škrtněte ^{**)} Uveďte se pouze v případě, že údaje nejsou shodné s předchozími.) Nehodící se škrtněte.	^{*)} Uveďte se pouze v případě, že údaje nejsou shodné s předchozími.) ^{**) Uveďte se pouze v případě, že údaje nejsou shodné s předchozími.)}

Fyzická osoba, která provozuje spalinovou cestu v rozporu se zákonem o požární ochraně, se dopouští přestupku na úseku požární ochrany a může ji být uložena pokuta do 10 000 Kč. Vlastníkovi nebo provozovateli objektu, který je právnickou nebo podnikající fyzickou osobou a který provozuje spalinovou cestu v rozporu se zákonem o požární ochraně, se může být uložena pokuta do 100 000 Kč.

- ➔ Vlastník nebo provozovatel spalinové cesty má tedy povinnost obstarávat a zabezpečovat čištění, kontroly a revize spalinové cesty osobami k oné činnosti oprávněnými v daných lhůtách.

Seznam zdrojů:

- [1] Zákon České národní rady č. 133/1985 Sb., o požární ochraně
- [2] Vyhláška č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty
- [3] ČSN 73 4201 (734201) Komíny a kouřovody - Navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv

Svařování

Svařování se rozumí dle vyhlášky č. 87/2000 Sb., tepelné spojování, drážkování a tepelné dělení kovových i nekovových materiálů, pokud jsou prováděny otevřeným plamenem, elektrickým obloukem, plazmou, elektrickým odporem, laserem, třením, aluminotermickým svařováním, jakož i používání elektrických pájedel a benzínových pájecích lamp. ^[1]

Další základní pojmy: ^[1]

Přilehlý prostor = prostor nacházející se nad, pod a vedle svářečského pracoviště, který může být ohrožen vznikem nebo rozšířením požáru vlivem činností vykonávaných na svářečském pracovišti

Zahájení svařování = první a každé další uvedení zařízení do provozuschopného stavu (např. zapálení hořáku, uvedení svářečského zařízení do činnosti) následující po předchozím opuštění svářečského pracoviště

Zvláštní požárně bezpečnostní opatření = technická a organizační opatření k zajištění požární bezpečnosti před zahájením, v průběhu a po ukončení svařování s ohledem na konkrétní druh nebezpečí

Svářečské pracoviště = pracovní prostor vymezený pro svařování včetně technologických zařízení používaných pro svařování; za svářečská pracoviště se považují též technologická stanoviště a manipulační plochy, na kterých se provádí operace související se svařováním; svářečská pracoviště určená ke svařování projektovou dokumentací stavby se považují za svářečská pracoviště stálá; jiná se považují za svářečská pracoviště přechodná

Požární dohled = činnost zaměřená na požární bezpečnost v průběhu, při přerušení a po ukončení svařování vyžadujících zvláštní požárně bezpečnostní opatření

Přechodná svářečská pracoviště jsou vybavena, nad rámec základního vybavení hasicími přístroji, ještě nejméně dvěma přenosnými hasicími přístroji s vhodnou náplní, z toho jedním přenosným hasicím přístrojem práškovým o hmotnosti hasební látky nejméně 5 kg. V případě svařování v bytě s ohledem na druh svařování, pokud nejsou bezprostředně ohrožovány ostatní prostory objektu, je minimálním vybavením jeden přenosný hasicí přístroj práškový o hmotnosti hasební látky nejméně 5 kg.

Svařování se nesmí zahájit, jestliže: ^[1]

- ➔ nejsou stanovena požárně bezpečnostní opatření s ohledem na druh a místo těchto prací,
- ➔ svářeč a pracovníci zúčastnění na svařování a souvisejících činnostech nejsou prokazatelně seznámeni s podmínkami požární bezpečnosti,
- ➔ nejsou splněny podmínky požární bezpečnosti,
- ➔ svářeč na svářečském pracovišti nemůže prokázat svou odbornou způsobilost ke svařování.

Před zahájením svařování se vyhodnotí podmínky požární bezpečnosti v prostorech, ve kterých se bude svařovat, jakož i v přilehlých prostorech, zda se nejedná o svařování vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření. Při tom se hodnotí i požární nebezpečí, které představují hořlavé látky obsažené ve stavebních konstrukcích (např. stěnách, stropěch, přepážkách). Změní-li se podmínky požární bezpečnosti v průběhu svařování, lze v něm pokračovat až po novém vyhodnocení a zajištění odpovídajících základních nebo zvláštních požárně bezpečnostních opatření.

Pro svařování vyžadující zvláštní požárně bezpečnostní opatření se jejich zajištění prokazuje písemně.

Před zahájením svařování se: ^[1]

- ➔ stanoví a vyhodnotí možné požární nebezpečí ve vztahu k druhu svařování, stavu svářečského pracoviště a přilehlých prostorů, použitých zařízení a materiálů a reaguje se na ně v požárně bezpečnostních opatřeních,
- ➔ vymezí oprávnění a povinnosti osob k zajištění požární bezpečnosti při zahájení svařování, v jeho průběhu, při přerušení svařování a po jeho skončení,
- ➔ stanoví požadavky na účastníky svařování vyžadujících zvláštní požárně bezpečnostní opatření a na osoby provádějící požární dohled, včetně intervalů pro výkon tohoto dohledu při přerušení a po skončení svařování, pokud není požární dohled nepřetržitý,
- ➔ stanoví požadavky pro bezpečný pobyt a pohyb osob včetně zákazů,
- ➔ zabezpečí volné únikové cesty včetně přístupu k nim,
- ➔ určí provozní podmínky technických zařízení a technologického procesu, včetně podmínek případných odstávek zařízení nebo omezení provozu,
- ➔ stanoví další opatření s ohledem na druh činnosti, případně specifické riziko svářečského pracoviště.

Opatření proti vzniku a šíření požáru nebo vzniku výbuchu s následným požárem na svářečských pracovištích a v přilehlých prostorech: ^[1]

- ➔ odstranění hořlavých nebo hoření podporujících nebo výbušných látek,
- ➔ překrytí nebo utěsnění hořlavých látek nehořlavým nebo nesnadno hořlavým materiálem izolujícím hořlavou látku od zdroje zapálení tak, aby nedošlo k vznícení; překrytí se provede tak, aby nedocházelo k nasáknutí hořlavé látky do krycího materiálu,
- ➔ úpravě dopadové plochy nebo krytí dráhy vedení přímého i odraženého laserového záření
- ➔ vybavení hasebními prostředky podle charakteru pracoviště a použité technologie svařování,
- ➔ měření koncentrace hořlavých plynů, par hořlavých kapalin a prachů ve směsi se vzduchem nebo jiným oxidovadlem a udržování koncentrace pod hranicí nebezpečné koncentrace,
- ➔ ochlazování konstrukce,
- ➔ provětrávání pracoviště pro odstranění nebezpečné koncentrace hořlavých plynů, par, prachů,
- ➔ rozmístění technického vybavení proti rozstříku žhavých částic tak, aby spolehlivě zabraňovala působení jisker, částic kovu i strusky.

Po skončení svařování vyžadujícího zvláštní požárně bezpečnostní opatření se v rámci požárního dohledu zkontroluje požární bezpečnost svářečského pracoviště i přilehlých prostorů a zajistí se požární dohled ve stanovených intervalech. Nejkratší doba požárního dohledu je 8 hodin. Požární dohled je vykonáván osobou k tomu předem určenou s písemně stanovenými právy a povinnostmi při tomto dohledu. ^[1]

Seznam zdrojů:

[1] Vyhláška Ministerstva vnitra č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách

Zdroje

- ČSN 06 1008 – Požární bezpečnost tepelných zařízení (1997)
- ČSN 73 0802 – Požární bezpečnost staveb – Nevýrobní objekty (2020)
- ČSN 73 0804 – Požární bezpečnost staveb – Výrobní objekty (2020)
- ČSN 73 4201 - Komíny a kouřovody – Navrhování, provádění a připojování spotřebičů paliv (2016)
- ČSN EN 2 - Třídy požárů (1994)
- Ing. Miloš Holopírek (2003); SPECIÁLNÍ CHEMIE V POŽÁRNÍ OCHRANĚ A HASEBNÍ LÁTKY Učební texty;
MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR; ISBN 80-86640-15-9
- Nařízení vlády č. 375/2017 Sb., o vzhledu, umístění a provedení bezpečnostních značek a značení a zavedení signálů
- Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení LISTINY ZÁKLADNÍCH PRÁV A SVOBOD jako součástí ústavního pořádku České republiky
- Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava ČR
- Vyhláška č. 23/2008 Sb., o technických podmínkách požární ochrany staveb
- Vyhláška č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
- Vyhláška č. 247/2001 Sb., o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany
- Vyhláška č. 34/2016 Sb., o čištění, kontrole a revizi spalínové cesty
- Vyhláška č. 460/2021 Sb., o kategorizaci staveb z hlediska požární bezpečnosti a ochrany obyvatelstva
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 246/2001 Sb., o stanovení podmínek požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru (vyhláška o požární prevenci)
- Vyhláška Ministerstva vnitra č. 87/2000 Sb., kterou se stanoví podmínky požární bezpečnosti při svařování a nahřívání živců v tavných nádobách
- Zákon č. 224/2015 Sb., o prevenci závažných havárií způsobených vybranými nebezpečnými chemickými látkami nebo chemickými směsmi a o změně zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, (zákon o prevenci závažných havárií)
- Zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů
- Zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)
- Zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů (zákon o hasičském záchranném sboru)
- Zákon č. 350/2011 Sb., o chemických látkách a chemických směsích a o změně některých zákonů (chemický zákon)
- Zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)
- Zákon České národní rady 133/1985 Sb., o požární ochraně

Autor: Mgr. Daniela Petřeková

První vydání 2023